

УДК 338.1

ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ ЯК МЕХАНІЗМ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Студ. В.А. Бурківська, гр. БІО-1-14
Науковий керівник проф. А.О. Касич

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета дослідження полягає в дослідженні теоретичних та практичних аспектів трансферу технологій, що передбачає інноваційний розвиток на мікрорівні, та обґрунтуванні необхідності залучення підприємств до впровадження процесу трансферу технологій задля досягнення конкурентних переваг.

Завданням дослідження є розроблення системи забезпечення підприємств сучасними технологічними рішеннями, в процесі вирішення яких буде отримано комерційний ефект для господарюючого суб'єкту, тобто побудова моделі інноваційного розвитку.

Об'єктом дослідження є управління виробничо-комерційною діяльністю підприємства у контексті забезпечення його інноваційного розвитку.

Предметом дослідження виступають теоретичні та прикладні положення використання трансферу технологій як форми забезпечення інноваційного розвитку підприємства.

Методи та засоби дослідження: теоретичне узагальнення – для уточнення понятійного апарату трансферу технологій; статистичного аналізу – для групування та порівняння емпіричних даних, для дослідження тенденцій розвитку діяльності підприємства; експертного оцінювання – для оцінки інноваційного та трансферного потенціалу.

Науковою новизною є удосконалення методики оцінки трансферного потенціалу, як пріоритетної форми інноваційного розвитку підприємства, яка характеризує кожен напрямок роботи підприємства окремо, що дозволяє виявити слабкі та сильні сторони організації.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості їх впровадження у діяльність підприємств, що сприятиме підвищенню їх інноваційної активності за рахунок втілення інноваційної стратегії, спрямованої на збільшення частки наукоємності продукції.

Аналіз останніх публікацій. Теоретичні та практичні аспекти трансферу технологій, як головного механізму інноваційного розвитку було розглянуто у працях таких науковців як: Кузьмінська Н.Л. [1], Козаченко Р.П. [2], Родіонова І.В. [3], Левий В.В., Дутієнко Н.О. [4], Чухрай Н.І. [5] та інші.

Результати дослідження. Інноваційний процес пов'язаний зі створенням, освоєнням та розповсюдженням інновацій. Інноваційний процес перетворюється в товарний за дві фази: 1) створення і поширення; 2) дифузія інновації. [1] Невід'ємним елементом інноваційного процесу є трансфер технологій. Поняття «трансфер технологій» входить до першої фази перетворення інноваційного процесу в товарний. Воно з'явилося не так давно і замінило термін «впровадження».

Серед науковців існують різні точки зору щодо визначення поняття «трансфер технологій» [1]:

- передача технології, що протікає шляхом укладення двостороннього або багатостороннього договору між фізичними та/або юридичними особами, яким установлюються, змінюються або припиняються майнові права і обов'язки щодо технології та/або її складових;
- процес, за допомогою якого знання, механізми та обладнання, отримані в результаті проведення дослідницьких робіт, які фінансуються федеральним бюджетом, використовуються для забезпечення приватних та суспільних потреб;
- передача науково-технічних знань та досвіду для надання науково-технічних послуг, застосування технологічних процесів, випуску продукції.

Основними формами передачі технології є [2]: патентні угоди, ліцензійні угоди, інжиніринг «ноу-хау», франчайзинг. Використовуючи в проектах розвитку різні форми трансферу технологій, підприємство може вирішити низку проблем. Продаж технології забезпечить отримання прибутку, вихід на новий ринок забезпечить постійне виробниче навантаження та мінімізує витрати, стратегічне партнерство забезпечить цінними кадрами та активізує наукову роботу.

В даний час трансфер технологій передбачає не тільки передачу знань, а й перетворення їх в інноваційну технологію за активної участі як джерела цієї технології/винаходу, реципієнта/користувача, так і кінцевого споживача продукту, виробленого за допомогою згаданої інновації.

На сучасному етапі розвитку системи менеджменту інноваційної діяльності трансфер технологій стає метою менеджерів-керівників науково-дослідних організацій, яка має включати ряд організаційних, інформаційних та поведінкових рішень, які направлені на просування технологій від дослідницьких лабораторій до ринку економічно ефективним шляхом і вчасно.

Сьогодні значною проблемою для підприємств, які потребують трансферу технологій, є їх недостатня компетенція у питаннях купівлі технології, а для розробника – проблема збуту власного інтелектуального продукту. Як показує світова практика, процес трансферу технологій найоптимальніше можна організувати шляхом створення науково-виробничих і дослідницьких об'єднань та центрів, які надають широкий спектр послуг у сфері трансферу технологій.

Саме тому, трансфер технологій слід розглядати в рамках цілісної інвестиційно-інноваційної політики держави, на чому наголошено в роботі [6], оскільки залучення сучасних технологій на рівні окремих підприємств дасть можливість розвивати умови для інноваційного розвитку країни в цілому. Нагальними в цьому контексті завданнями є, перш за все, удосконалення захист інтелектуальних прав

Висновок. Трансфер технологій – це рух технології із застосуванням будь-якої інформації від одного підприємства до іншого з метою підвищення науково-технологічного розвитку та поліпшення інноваційної стратегії. Даний процес дає можливість підприємству розвивати і комерціалізувати результати досліджень, він створює приплив доходів, породжує нові інвестиції, нові технології, робочі місця, а також податкові надходження до бюджету, що прямо пов'язано зі зростанням добробуту країни.

Ключові слова: *інновації, трансфер технологій, форми трансферу технологій.*

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмінська Н.Л. Трансфер технологій як форма просування інновацій в Україні / Н.Л. Кузьмінська [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://dSPACE.nuft.edu.ua/jsui/handle/123456789/566>
2. Козаченко Р.П. Трансфер технологій як необхідна передумова інтеграції України у світове господарство / Р.П. Козаченко [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/8_NMIW_2008/Economics/28321.doc.htm
2. Родіонова І.В. Основні форми та етапи здійснення трансфера технологій промислових підприємств / І.В. Родіонова // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. - №3 (15). – С. 59-64.
3. Левий В.В. Проблеми та перспективи участі України в міжнародному трансфері інноваційних технологій / В.В. Левий, Н.О. Дугієнко // Молодий вчений. – 2015. - № 1 (16). – С. 115-118.
4. Чухрай Н.І. Трансфер і комерціалізація технологічних інновацій / Н. І. Чухрай // Економіка промисловості. – 2002. – № 3(17). – С. 160–166.
5. Касич А.О. Зміст та завдання державної інноваційно-інвестиційної політики України / Касич А.О. // Схід. – 2005. – № 6 (72). – С. 3–9.